

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - استان قزوین

بیمارستان پیامبر اعظم (ص) قشم

آنچه باید والدین

در مورد زردی نوزاد

بدانند.

تهیه شده :

واحد آموزش- کمیته ایمنی بیمار
زیر نظر متخصصین محترم اطفال بیمارستان

۱۳۹۷ شهریور

زردی از مشکلات شایع دوران نوزادی است و ۸۰ درصد نوزادان نارس و ۶۰ درصد نوزادانی که به صورت کامل بدنیا آمده اند. در هفته اول بعد از تولد به آن مبتلا می شوند . اکثر نوزادان در چند روز اول تولد زرد میشوند . البته احتمال وقوع این عارضه در نوزادان نارس بیش از نوزادان رسیده است . اولین جایی که زردی در آن مشاهده میشود، نوک بینی، چشم و صورت نوزاد است که به تدریج سینه، شکم و پاهای نوزاد نیز ممکن است زرد شوند .

هر نوزادی که زرد شود حتی اگر حال عمومی او خوب باشد نیز باید در اولین فرصت توسط پزشک معاینه گردد زیرا زردی شدید ممکن است باعث عقب ماندگی ذهنی و حتی مرگ نوزاد شود . در حالت طبیعی زردی نوزاد پس از ۷-۵ روز ممکن است کاهش یابد و یا از بین برود. بنابراین مشاهده زردی پس از هفته اول زندگی نیز غیر طبیعی است

علت زردی نوزادان چیست؟

زردی در یک نوزاد سالم زمانی اتفاق می افتد که سطح رنگدانه بیلی روبین در خون بالا رود و در پوست تجمع پیدا میکند. بیلی روبین ماده شیمیایی است که در اثر تخریب گلبول های قرمز خون تولید میشود . نوزادان سطح بیلی روبین بالاتری دارند چون تعداد گلبول های قرمز

در آنها زیادتر است و کبد آنها نارس بوده نمیتواند بیلی روبین اضافی را دفع کند. هر چه سطح بیلی روبین بالاتر می رود زردی از سر به پایین به سمت گردن و سپس قفسه سینه پیش می رود تا اینکه در موارد شدید نهایتاً به اندام ها میرسد .

زردی غیر طبیعی

این نوع زردی نادر و شدید است و معمولاً بدلیل بیماری کبدی یا ناسازگاری خونی نوزاد با مادر و یا نقص آنژیومی و غیره ایجاد میشود. وجود موارد زیر میتواند زن گ خطری برای زردی غیر طبیعی باشد:

نوزاد در روز اول تولد زرد شود.

گروه خون مادر منفی و گروه خون پدر مثبت باشد.

قبلاً در خانواده کودکی بعلت زردی ، خونش عوض شده ، عقب مانده یا دچار معلولیت شده باشد.

نوزاد همزمان دچار تب و بیحالی شده و یا شیر نخورد.

زردی نوزاد شدید باشد و دست و پای او نیز زرد باشد و یا زردی وی بیش از ۱۵ روز طول بکشد.

نوزاد در هنگام تولد وزن کمتر از ۲/۵ کیلو داشته باشد.

چگونه میتوان زردی را درمان کرد؟

در صورت زرد شدن، نوزاد حتماً توسط پزشک معاینه شود. ممکن است پزشک برای اندازه گیری زردی نوزاد شما آزمایشاتی را درخواست نماید و با توجه به جواب آزمایشات ممکن است پزشک نوردرمانی را برای نوزاد تجویز نماید. که در این حالت در حالی که چشمان و ناحیه تناسلی نوزاد بسته شده باشد او را بصورت برهنه زیر نور این لامپ های مخصوص قرار میدهند. در صورتی که زردی نوزاد شما خیلی بالا برود امکان دارد پزشک برای نوزاد تعویض خون انجام دهد.

توصیه های مفید:

زردی نوزاد را جدی بگیرید چون در صورت افزایش زردی ممکن است نوزاد دچار عارضه مغزی جبران ناپذیر گردد.

نوزادانی که دچار زردی شدید شده اند پس از درمان نیاز به انجام شنوایی سنجی مجدد دارند.
از استفاده از پوشش زیاد و گرم نگه داشتن نوزاد جدا اجتناب نمایید.
از عوارض درمان نشدن زردی می توان به فلج مغزی، عقب ماندگی ذهنی، حملات صرعی، اشکال در تعادل حرکتی، ناهنجاری های دندانی و ناشنوایی اشاره کرد که دیگر قابل درمان نیستند.

استفاده از لامپ های مهتابی در منزل، تاثیری زیادی در کاهش زردی نوزاد ندارد و به علت اطمینان کاذبی که در والدین ایجاد می کند، می تواند خطرناک نیز باشد. علاوه بر این خطر ترکیدن لامپ و صدمه به نوزاد نیز وجود دارد.

بهترین راه پیشگیری از زردی نوزادی، توصیه به شیردهی مکرر با شیر مادر و ندادن شیر خشک و آب قند به نوزاد است. شیردهی مداوم مادر، سبب افزایش دفع مدفوع و نیز افزایش دفع زردی و بهبود نوزاد می باشد.

توجه: در حال حاضر دارویی جهت درمان نوزادان مبتلا به زردی نمی باشد و بهترین درمان گذاشتن نوزاد زیر دستگاه مهتابی به روش استاندارد است.

منابع: کتاب مارلو - پرستاری و مراقبت از نوزادان